

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālr. 67026533, fakss 67820442, e-pasts pasts@varam.gov.lv, www.varam.gov.lv

RĪKOJUMS

Rīgā, 14.06.2016.

Nr. 160

Par grozījumiem Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015.gada 22.decembra rīkojumā Nr. 378 „Par Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu un plūdu riska pārvaldības plānu 2016.-2021.gadam apstiprināšanu”

Izdarīt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015.gada 22.decembra rīkojuma Nr. 378 „Par Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu un plūdu riska pārvaldības plānu 2016.-2021.gadam apstiprināšanu” 3. pielikumā šādus grozījumus:

- 1) izteikt 4.2.1. apakšnodaļu jaunā redakcijā (pielikumā);
- 2) izteikt 34.tabulas 1.3. aili šādā redakcijā:

Nr. p.k.	Plūdu apdraudētās teritorijas nosaukums un pasākumi (uzdevumi) apdraudējuma mazināšanai	Prioritāte	Plūdu riska mazināšanas mērķis	Atbildīgās institūcijas	Pasākuma veids	Izpildes laiks, gadi	Orientējošās izmaksas, milj. EUR	Pasākumu veids, sagaidāmais rezultāts
1.3.	Pasākumi Ventspils pilsētas aizsardzībai: 1.Pasākumi lietus ūdeņu apsaimniekošanai (kanalizācijas sistēmu pārbūve un kolektoru izbūve); 2.Vidumupītes upes pārtīrīšana un nogāžu pārbūve; 3.Grāvju sistēmas pārbūve Žāžciemā un lietus notekūdeņu novadīšanas sistēmas izbūve Staldzenē.	Augsta	1	Ventspils pilsētas dome	Preventīvs	2016.-2021	3.07	Novērsti plūdu draudi Ventspils pilsētas teritorijā

Ministrs

K.Gerhards

I.Teibe
67026574; iveta.teibe@varam.gov.lv

Olga Paipala
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Juridiskā departamenta Juridiskās nodaļas vadītāja

Kaspars Čirviņš
Juridiskā departamenta direktors
R.Muciņš 14.06.2016.

Izstrādāt: lietā, valsts sekretāra vietniekam vides aizsardzības jautājumos, Investīciju politikas departamentam, Vides aizsardzības departamentam, Dabas aizsardzības departamentam, valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”.

Aida Ozola
Valsts sekretāra vietniece vides aizsardzības jautājumos
13.06.2016.

14.06.2016.

„Par grozījumiem Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015.gada 22.decembra rīkojumā Nr. 378 „Par Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu un plūdu riska pārvaldības plānu 2016.-2021.gadam apstiprināšanu”

4.2.1. Ventspils pilsētas teritorija

Ventspils pilsētas teritorija ir pakļauta gan plūdu riskam, ko izraisa vējuzplūdi no Baltijas jūras, gan plūdu riskam, kas tiek saistīts ar pavasara paliem sniega kušanas un lietus ūdeņu dēļ.

Rietumu vējš rudenī un/vai ziemā izraisa ūdens pieplūdi upēs no Baltijas jūras. Ūdens masas ar vēja spiedienu tiek dzītas pa upēm uz augšu, appludinot upju tuvumā esošās zemākās teritorijas, to skaitā Ventas ielejas zemākās teritorijas Ventspilī.

Ar klimata pārmaiņām un vējuzplūdiem ir saistīta intensīva jūras krasta erozija. Krasta erozijas apdraudēto posmu kopgarums galvenokārt pieaug uz iepriekš dinamiski neitrālu krasta iecirkņu rēķina, koncentrējoties krasta līnijas izciļņos, kā arī antropogēni ietekmētos posmos (Ventspils ostas hidrotehnisko būvju ietekme)¹.

Kanalizācijas sistēmas pārgāžņu nepietiekamas uzturēšanas dēļ Ventspils pilsētas teritorija ir pakļauta lietusgāžu izraisītu plūdu riskam. Pēdējos gados (no 2011. gada līdz 2013. gadam) stipras lietusgāzes, kā arī intensīvs lietus vienlaikus ar strauju sniega kušanu Ventspilī ir radījuši ievērojamus plūdus (8.attēls).

8.attēls. Lietus izraisīti plūdi Ventspilī 2011.gadā (Foto: Līga Gabrāne)

Ventspils pilsētas teritorija ir pakļauta plūdu riskam ar lielu varbūtību. Ventas upes palienu applūšana sākas pie ūdens līmeņa 0,67 m LAS (0,50 m BS), bet, pārsniedzot ūdens līmeņa atzīmi 1,0 m LAS, sākas pilsētas applūšana.

Pēc LVĢMC novērojumu datiem pēdējos 10 gados iepriekšminētās atzīmes ūdens līmenis pārsniedza 7 reizes, bet 2005., 2007. un 2010. gadā Ventas ūdens līmenis pārsniedza

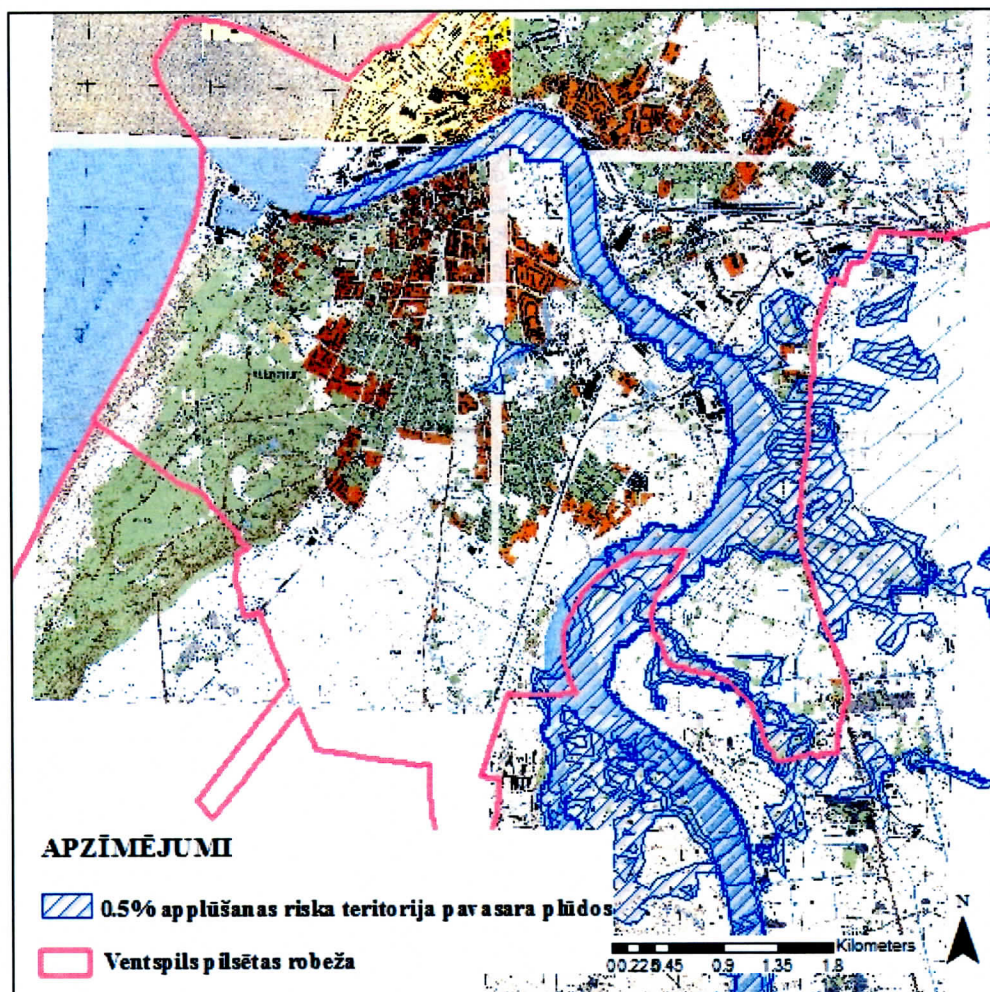
¹ Jānis Lapinskis. Jūras krasti un klimata mainība. LU Ģeogrāfijas un vides zinātnes fakultāte, 2012.

arī 10% varbūtības atzīmi (1,06 m LAS). 2005. un 2007. gadā tika novēroti jūras vējuzplūdu izraisīti plūdi, bet 2010. gadā tika novēroti pavasara plūdi.

Applūstošās teritorijas platība Ventspilī, atkarībā no plūdu varbūtībām:

- 1.83 km² applūstošās teritorijas pavasara plūdos un 1.94 km² applūstošās teritorijas vējuzplūdos ar lielu varbūtību (10% vai reizi 10 gados);
- 2.43 km² applūstošās teritorijas pavasara plūdos un 2.41 km² applūstošās teritorijas vējuzplūdos ar vidēju varbūtību (1% vai reizi 100 gados);
- 2.99 km² applūstošās teritorijas pavasara plūdos (9.attēls) un 2.53 km² applūstošās teritorijas vējuzplūdos ar mazu varbūtību (0.5% vai reizi 200 gados).

9.attēls. Ventspils pilsētas applūstošās teritorijas vējuzplūdos ar 0.5% varbūtību

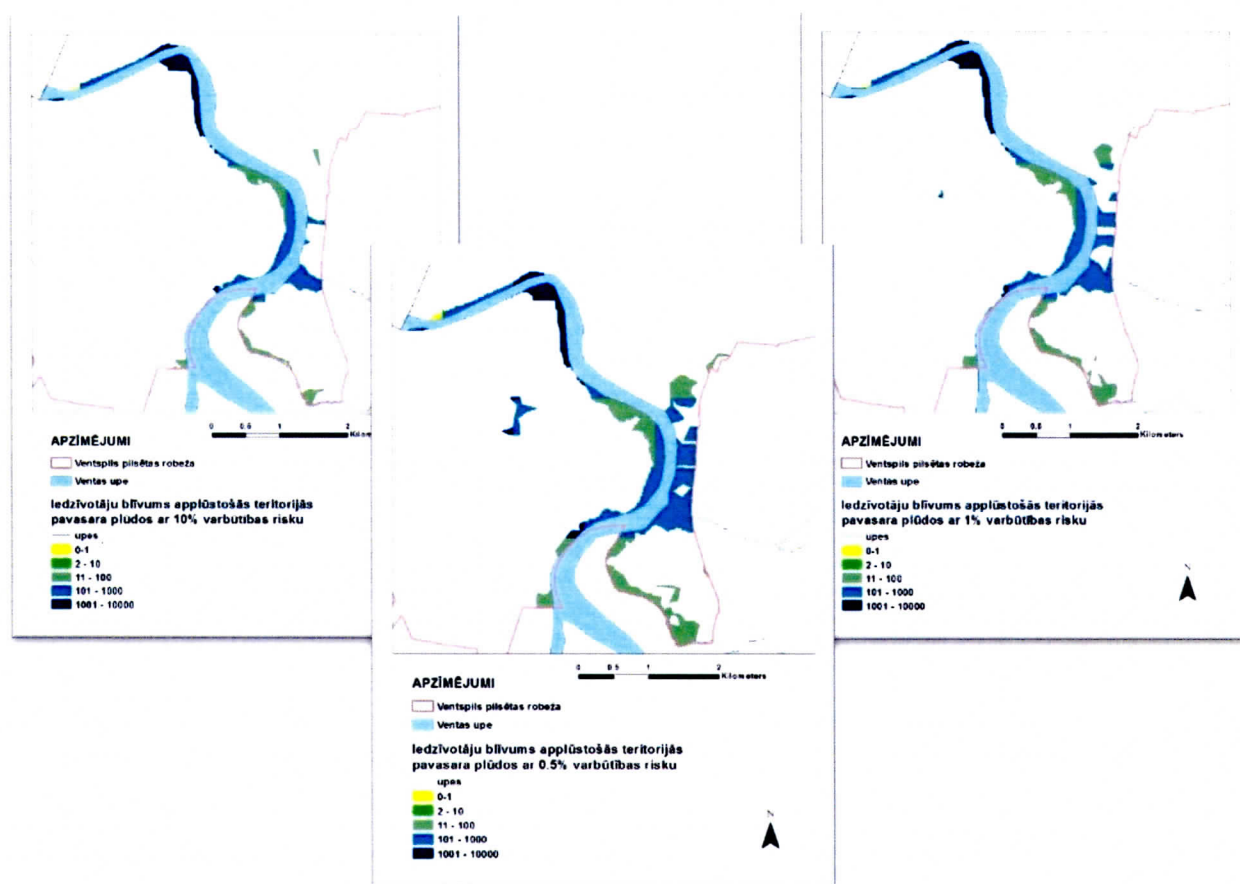
Iedzīvotāju skaits applūstošajās teritorijās Ventspilī tika aprēķināts pēc CSP 2011. gada iedzīvotāju blīvuma datiem (6.tabula un 10.attēls).

6.tabula

Iedzīvotāju skaits applūstošajās teritorijās Ventspils pilsētā

Plūdu riska varbūtība	Liela – 10%	Vidēja – 1%	Maza – 0.5%
Iedzīvotāju skaits <i>pavasara plūdos</i>	1650-1700	1800-1850	2050-2100

Iedzīvotāju skaits <i>jūras vējuzplūdos</i>	1650-1700	1800-1850	1850-1900
--	-----------	-----------	-----------

10.attēls. Iedzīvotāju blīvums applūstošajās teritorijās Ventspils pilsētā plūdos ar varbūtību 10% (attēla pa kreisi), 1% (attēla pa labi) un 0.5% (centrā)

Plūdu rezultātā var tikt apdraudēta gan iedzīvotāju drošība, gan satiksmes infrastruktūras darbība. Applūstošajās teritorijās izvietoto ceļu garums ir parādīts 7.tabulā. Autostrādes, maģistrāles un pilsētas ceļi tiek uzskatīti par lielas nozīmes ceļiem (turpmāk – „lielas nozīmes ceļi”). Otrās šķiras un zemes ceļi tiek uzskatīti par pārējiem ceļiem (turpmāk – „pārējie ceļi”).

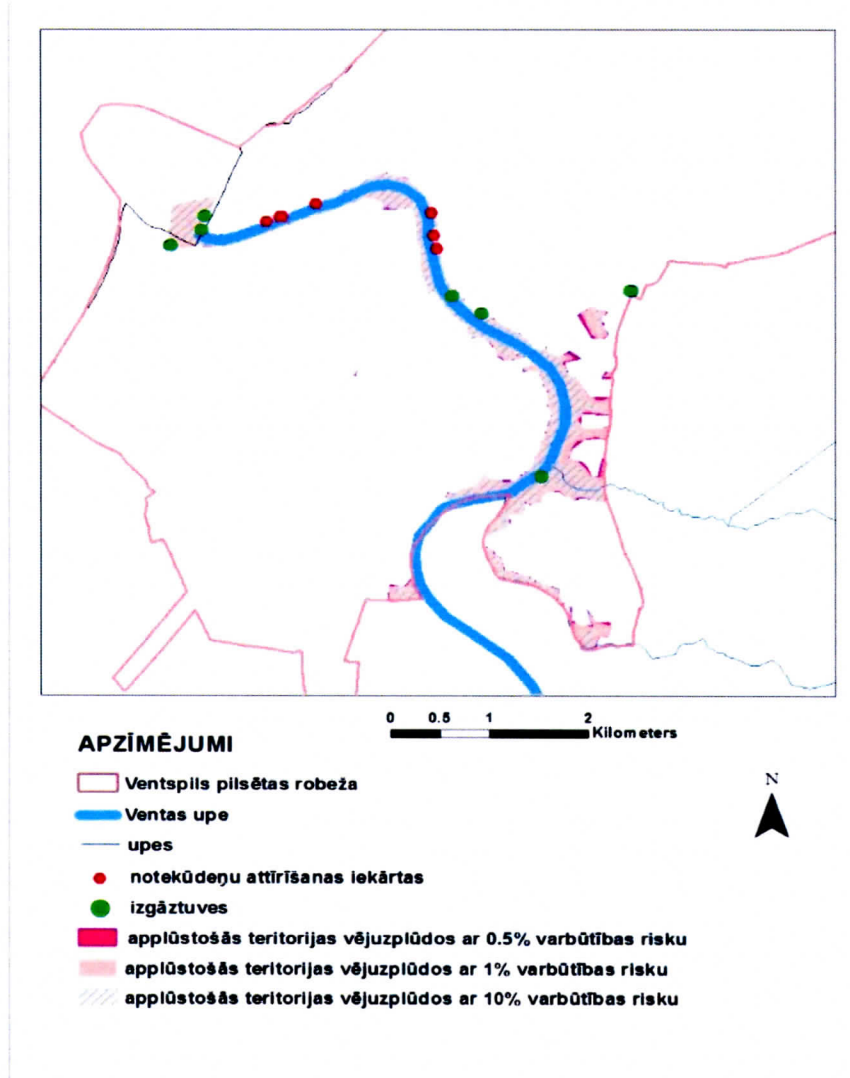
7.tabula

Ceļu garums applūstošajās teritorijās Ventspils pilsētā

Plūdu riska varbūtība	Liela – 10%	Vidēja – 1%	Maza – 0.5%
Autoceļi pavasara plūdos, km; (nozīme)	2.33 km (lielas nozīmes)	5.72 km (lielas nozīmes); 0.80 km (pārējie ceļi)	9.40 km (lielas nozīmes); 0.52 km (pārējie ceļi)
Autoceļi vējuzplūdos, km; (nozīme)	2.12 km (lielas nozīmes)	4.65 km (lielas nozīmes); 0.02 km (pārējie ceļi)	5.18 km (lielas nozīmes); 0.40 km (pārējie ceļi)

Plūdu nodarītais kaitējums videi lielā mērā ir saistīts ar applūstošiem objektiem, kas var kļūt par piesārņojuma avotiem. Ventspilī applūstošajās teritorijās atrodas 8 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un 9 izgāztuves (8.tabula un 11.attēls). Ūdens ņemšanas vietas Ventspilī atrodas ārpus applūstošajām teritorijām.

11.attēls. Potenciālie piesārņojuma avoti applūstošajās teritorijās Ventspils pilsētā

8.tabula

Potenciālie piesārņojuma avoti applūstošajās teritorijās Ventspils pilsētā

Plūdu riska varbūtība	Liela – 10%	Vidēja – 1%	Maza – 0.5%
NAI un PPV skaits <i>pavsara plūdos</i>	8/3	8/4	8/5
NAI un PPV skaits <i>jūras vējuzplūdos</i>	8/4	8/7	8/9

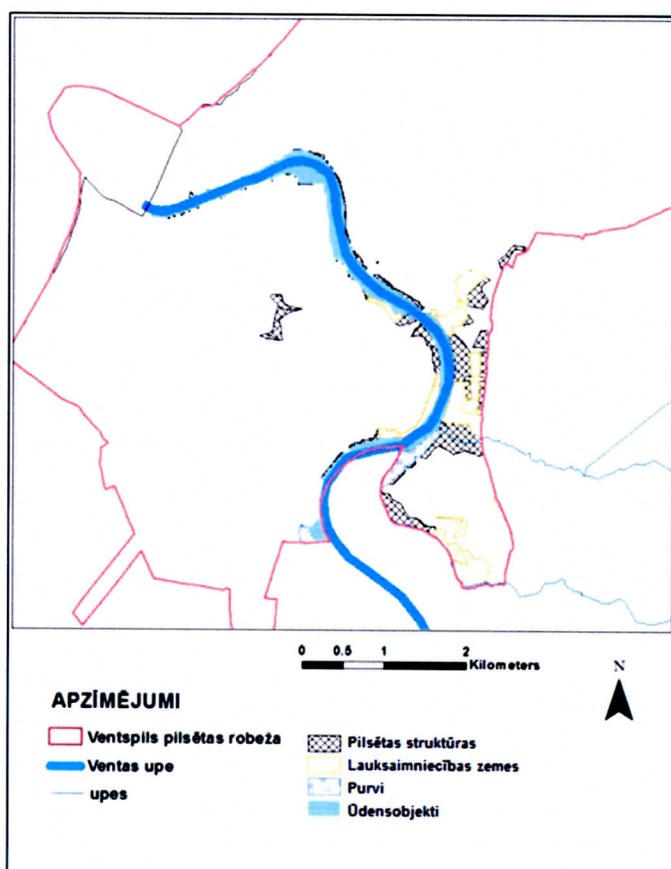
Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes datu bāzei² Ventspils pilsētas robežās atrodas viena īpaši aizsargājama dabas teritorija – Dampēļu atsegums. Plūdos tā daļēji applūst, un applūstošās teritorijas platība ir atkarīga no plūdu varbūtībām (9.tabula).

9.tabula

Applūstošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas platība Ventspils pilsētā

Plūdu riska varbūtība	Liela – 10%	Vidēja – 1%	Maza – 0.5%
Applūstošās ĪADT platība (ha) <i>pavasara plūdos</i>	0.18	0.41	1.12
Applūstošās ĪADT platība (ha) <i>jūras vējuzplūdos</i>	0.17	0.30	0.36

Pavasara plūdos ar 10% varbūtību tiek applūdināta aramzeme 19 ha platībā, plūdos ar 1% varbūtību – 46 ha un plūdos ar 0.5% varbūtību – 68 ha (12.attēls).

12.attēls. Zemes lietojuma veidi applūstošajās teritorijās Ventspils pilsētā plūdos ar 0.5% varbūtību

² DAP, Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS - http://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/dabas_datu_parvaldibas_sistema_ozols/